NUM IX.

w SOBOTĘ DNIA 11. LUTEGO ROKU 1786.

Z Wilna dnia 11. Lutego.

Z różnych Województw i Powiatow odbieramy wiadomość, że na przyszły Trybunał obrani są Deputatami JJ. PP.

Z Wileńskiego JJ. PP. Rzewuski Budowniczy Województwa Wileń:
Romanowicz Sędzic Ziem:

Z Oszmiańskiego JJ. PP. Kociełł Staroście Oszmiański.
Żaba Staroście Koszański

Z Lidzkiego JJ. PP. Korzeniewski Rott:
Burzymowski Kapitan.

Z Wiłkomirskiego JJ. PP. Kuszelewski Mostowniczy Upitski
Gąsecki Sędzia Grodzki

Z Trockiego JJ. PP. Totwen Starosta Metelski
Tomaszewski Sędzia Grodz:

Z Kowieńskiego JJ. PP. Szymkowski Podstoli
Meysztowicz Chorąży Bryg:
Kozakowski Sędzia Grodzki
Wiszniewski Pisarz Grodzki

Z mudzkiego JJ. PP. Giedgowd Rotmistrz
Pryzgint Porucznik
Miczewicz Pisarz Ziemski.

Puzyna Starosta Wisztyniec.
Z Smoleńskiego JJ. PP. Miłaszewicz Porucznik
Pomarnacki Chorąży Pety:
Z Starodubow: JJ. PP. Sylwestrowicz Sędzia Ziemski
Pomarnacki Łowczyc

Z Nowogród: JJ. PP Obuchowicz Podwoiewodzic
Borzęcki Strażnik Brzeski

Z Nowego Torku dnia 30. Paźdz: Nowa w *Pensylwanii* Elekcya dnia 9. tego miesiąca nastąpiła. Doktor *Franklin* iednomyślnie Prezydentem Stanu iest obrany.

Z Londynu dnia 23. Grudnia Pod ostatnią datą, drukowane Gazety w *Maryland* w *Połnocney Ameryce* donoszą, że podczas ostatniey woyny spustoszona *Georgia* ktora za nastąpionym pokoiem liczyła 300. obywatelów; teraz w iednym tylko Powiecie liczy 3,000. samych męszczyzn.

Z Londynu dnia 27. Grudnia Jozef *Bran*, tak zwany *Indyiski* Król, w swym *Indyiskim* ubiorze, był prezentowany Królowey Jeymci.

Nowiny pod ostatnią datą z *Filadelfii* donoszą, że *Indyanie* w *Ohio*, swe *Barbarzyństwa* y napadania do *Amerykańskich* granic powtarzać nieprzestaią; y że trudno będzie te ich zatamować krwawe postępki.

Z Włoch dnia 28. Grudnia Mocno to obchodzi Rzeczpospolitą *Genueńską*, że *Algierczycy* chcą zawrzeć pokoy z Koroną *Hiszpańską* y *Neapolitańską*; gdyż się ona lękać poczyna, żeby iey kupieckie okręty przez to barziey od tych *Barbarzyńcow* niebyły napadane.

Z Madrytu dnia 26 Grudnia. Z Królestwa *de Santa Fé*, mamy tu kopersztychy nalezionych tam nowego rodzaiu ludzi między gorami *del Rio del Norte* których postać zgadza się z postacią naszą, tylko że całe ciało maią kosmate. Naturalistowie nasi, łamią nad tym głowę; inni z tego się śmieią, rozumieiąc, że albo to iest rzecz zmyślona, albo, że są małpy, rodzaiu nam nieznaiomego.

Z Neapolu dnia 3. Stycznia Dawny na Wdowy Officerow uczyniony Fundusz, ponieważ (dla większey coraz tych Wdow liczby) nie iest iuż wystarczaiący, zaczym wyszło rozpo-

ſ rządzenie Królewſkie, ażeby z dochodow waku iących Biſkupſtw, Opactw; y wſzyſtkich Kollacyi Krolewſkiey Beneficyów, pięć od ſta na te Wdowy dawano; tak, iak od dawnego czasu czynią w *Sycylii*. Don *Ferrigno*, Sędzia Wielkiey Kamery Wikaryatu, umieraiąc zapiſał 17 000. *Dukatow*, z ktoryah procętu maią wypołażać ubogie corki Adwokatow.

Z Wiednia dnia 4. *Stycznia*

Podczas Gali, ktora na *Nowy Rok* była u Dworu, obrocił wſzyſtkich oczy na ſiebie Xiąże Jmć *Czartoryſki*. Nietylko kosztowny drugiemi kamieniami przyozdobiony ubior ſamego Xiążecia, powſzechnie wſzyſtkich zaſtanawiał, aleteż y wielka liczba bogato ubranych iego Dworſkich, ktorzy mu aſſyſtowali. Ale nadewſzyſtko wrażenie ſprawowały te znaki zwycięzkie, y Buńczuk, ktory Xiąże trzymał na znak męſtwa ſwych Anteceſſorow, ktorzy też znaki zwycięzkie od *Turkow* w zdobyczy niegdy doſtali. Na tę paradę (nie licząc zdawna iuż mianych drogich ſprzętow) wyłożył teraz pomieniony Xiąże, 40 tyſięcy *Zll: Ryńſkich*.

Z Medyolanu dnia 3. *Stycżnia*

JX Arcybiſkup tuteyſzy odebrał rozkaz od Naywyżſzego Gubernium, ażeby ſkaſſował znaczną liczbę Świąt; z tym dodatkiem, że ieżeliby Paſterz naſz czuł wſtręt od zadość uczynienia temu rozkazowi, niech znioższy ſię z innemi tego kraiu Biſkupami, proſi na to o pozwolenie od Dworu *Rzymſkiego*.

Ogłoſzono Biſkupom tuteyſzego Xięſtwa Naywyżſzy Wyrok, przez który, wſzyſtkie Dobra ſkaſſowanych Klaſztorow Zakonnikow y Zakonnic, obrocone ſą na utrzymywanie plebanow.

Z Auſtryi dnia 4. *Stycznia*

Wiele mowia w *Wiedniu* o Edykcie względem *Farmazonow* Twierdzą, że Szefem tego Zgromadzenia był Xiąże *Dietrichſtein* Ceſarſki Naywyżſzy Koniuſzy, ktory iuż od dawnego czaſu doznawał zauſania Monarchy. Potwierdzaią, iż ów pełen zaſług Baron *de Born* podał plantę do owey *Farmazonow* reformy.

Z Mołdawii y *Wołoſzczyzny*

50,000 ludzi chce przeyść do Państwa Ceſarſkiego, y tam oſieść, z przyczyny, iż niechcą dłużey pod tym ciężkim iarz-

m em zostawać, pod którym są te-raz.

Z Bonn dnia 5. Stycznia Zawczora Arcy-Xiężna Jeymć *Krystyna* z małżonkiem swoim Xiążęciem *de Saxe-Teschen*, wyiechała ztąd do *Wiednia*. Xiąże Jmć nasz Elektor sam przeprowadzał ich aż do *Coblenz*.

Z Hessen dnia 6. Stycznia Wielkie teraz następuią u nas odmiany. O niczym nasz panuiący Xiąże niemyśli, iak tylko o samych sposobach, przez które by można przyprowadzić kray nasz do należytey świetności. Sam zastępuie mieysce Ministra, y żadnych u Dworu niecierpi Fawory tów. Ten tylko, który zadosyć czyni obowiązkowi swego urzędu iest iego prawdziwym przyiacielem. Na pomnożenie w Akademii Biblioteki w *Marburg* naznaczył sto tysięcy *Zło*:

Z Wiednia dnia 6. Stycznia W przeszłym Roku, tak w Mieście, iako też y po przedmieściach, umarło 11,603 osob a 9,633 ochrzczono. Nieżywych na świat wydanych dzieci liczą 413 Zaślubiono par 2,488. Mniey zatym w tym Roku, aniżeli w Roku 1784. umarło osób 768. Przeciwnie zaś, więcey iest ochrzczonych dzieci 472. y zaślubionych Par 116.

Minister Cesarski przy Dworze *Rossyiskim* Hrabia *de Cobenzl*, przybył tu z *Peterzburga*.

Z Paryża dnia 7. Stycznia Nigdy tu niezbywa na Szarlatanach y Szarlatankach. Pewna kobieta, nazwiskiem *Goudin*, Popisywała się z sztuką, iż wyciąganiem pewnym sposobem kart, zgadywać może rozmaite przyszłe nawet rzeczy, mianowicie te, w których nayciekawsze są niewiasty. Tym sposobem, pzypuszczały ią do swych kompanii naygodnieysze Damy, zwłaszcza młode, iedne dla rozrywki, a drugie dla zasiągnienia uwierzoney od nich o wielu rzeczach wiadomości; iak zaś od iednych, tak barziey ieszcze od drugich, znaczne pieniądze wyłudzała. Naostatek, odważyła się zgadywać y przepowiadać niektore ważnieysze rzeczy, y przeto (iak teraz mowią) osadzona iuż iest w więzieniu. Iest to ptaszek, tegoż samego, rodzaiu, y iednegoż prawie gniazda, co y *Cagliostro*, tylko że samiczka; przeto ią tu pospolicie nazywali *Cagliostro femelle*. Siedzą też teraz oboie w klatce.

NUM IX.

SUPLEMENT

DO GAZET WILENSKICH

w SOBOTĘ DNIA 11. *LUTEGO ROKU* 1786.

Z Warszawy dnia 1. Lutego.

Wisła, która 20. Grudnia tu stanęła, przy ustawicznych teraźnieyszych odwilżach y deszczach, oraz przy wielkiey wodzie, dnia 31. Stycznia puściła.

Z Frankfurtu dnia 7. Stycznia

Podług nowin, ktore mamy z *Wiednia*, wielu starych Generałow ma złożyć swe *Szarże*. Też same donoszą nowiny, że młode damy w *Wiednu*, barziey teraz exercytuią się w ięzyku *Włoskim*, anizeli w *Francuskim* Tak było y za *Karola VI.*

Następuiący list iest pisany od Kardynała *Migazzi* Arcybiskupa *Wiedeńskiego* do *Oyca S.*

Nayświętszy Oycze.

„ W teraźnieyszych moich „(nietaynych Waszey Świątobliwości) krytycznych okoli„cznościach, czuię się, iż dałey dopełniać niemogę obo„wiązkow Pasterza poruczo„ney mi trzody w Kościele w „*Waizen*, a tym samym uzna„ię potrzebę Waszey Świątobliwości przełożyć, iż przed„sięwziołem rezolucyą, zdać „Rząd pomienionego Kościoła, „Iak naypokornieysze zano„szę zatym prożby do Wa„szey Swiątobliwości, ażebyś „raczył mię uwolnić od peł„nienia powinności, do których „byłem obowiązany względem „pomienionego Kościoła. Spo„dziewam się tym łacniey o„trzymania pomyślnego sku„tku tey prożby, iż tu idzie o „większą część Boską y dobro „tey trzody, ktora mi dotąd „była powierzona. Upraszam „Waszey Swiątobliwości o Apo„stolskie Błogosławieństwo, z

„naygłębſzym poſłuſzeńſtwem „całuiąc Swięte iego ſtopy „

Z Werſalu dnia 8. Stycznia

Liſty z *Nouvelle Orleans* oznaymuią, że ſławny Botanik Don Antoni *Francira*, zbieraiąc zioła na polach *de la Mobile*, ukąſzony zoſtał od iadowitego węża nazwanego *ſerpent a ſonnettes*. Czuiąc ſię śmiertelnie bez nadziei życia ranionym, rzucił ſię na tegoż węża, zabił, y do domu przynioſł. Nie żyiąc potym nad godzinę, napiſał Teſtament, w ktorym obowiązał, a, żeby ten wąż zaſłany był do iego Familii, gdyby ona patrząc na tego węża, pamiętała na ſwego umarłego krewnego.

Z Paryża dnia 9. Stycznia.

Miniſter naſz JPan *de Calonne*, w doſkonałym iuz znayduie ſię zrdowiu, po owym przypadku, ktory ſię mu przytrafił w Wigilią *Bożego Narodzenia*, ockno wſzy ſię rano, y chcąc zadzwonić na lokaia, zamiaſt ſznura dzwonkowego, uiął ſię ſznura od firanek łożkowych; y gdy mocno zaczoł ciągnąć, wierzch od łożką na ſłupkach ſtoiący zapadł, y tak ciężko tego Miniſtra ranił, że mu dwa razy krew puſzczano, częścią dla rany, częścią dla przeleknienia.

L. Abbé de Lorraine, Dziekan *Strażburſki*. od ſwych Kollegow zoſtał nominowany Admîniſtratorem Duchownych y Swieckich intereſow Kapituły. Tym czaſem Xiąże Kardynał *de Rohan*, podpiſuie teraz wſzyſtkie papiery, ktore ſię ściągaią do iego obowiązkow, iako Biſkupa, y iako *W. Iałmużnika*.

Z Wiednia dnia 9. Stycznia

Piſzą z *Grätz*, że tam mocą naywyżſzego Rozporządzenia, zakazane ſą wſzyſtkie iakiegożkolwiek rodzaiu gry wielkie. Goſpodarze domow Gościnnych, dopuſzczaiący u ſiebie gry cożkolwiek większych zapłacą ſztrof, y domy ſwe będą mieli zamknięte przez czas wyznaczony.

Z Paryża dnia 10. Stycznia.

Mamy przez *Londyn* wiadomość z *Chin*, że tameczni Politycy, chcący zamknąć u ſiebie wrota *Europeyczykom* do handlu, znaleźli iuż kredyt u ſwego Dworu. Naſzych zegarków y zegarow, iuż tam kupować niechcą. Zioła naſze lekarſkie tamże niepopłacaią. Kupcy *Chińſcy*, niedaią iuż ſwych towarow na zamian za naſze, ale tylko za gotowe pieniądze y to koniecznie *Ryxdalami Me*

kykańskiemi. Z tey przyczyny, Akcye kompanii *Angielskiey* w rzeczach *Chińskich*, spadły w *Londynie* od 500. *Funtow Szter:* do 115.

Z Włoch dnia 10. Stycznia

Juz to nie sekret, że między Dworami *Hiszpańskim* y *Neapolitańskim* (chociaż w pierwszym panuie Ociec, a w drugim Syn) coraz barziey stygnie przyiaźń, y iuż za pewną rzecz twierdzą, iż Kawaler *de Las Casas* Minister *Hiszpański* przy Dworze *Neapolitańskim* zostaiący, uczyniwszy iak nayżywsze Remonstracye, gdy nieotrzyma skutku, wyiedzie z *Neapolu* do *Rzymu*. Przyczyna nieukontentowania, iest ta. Kawaler *Acton*, rodem *Anglik*, maiąc w *Neapolu* Komendę na Morzu, zasłużył na wielki szacunek u Króla *Neapolitańskego* y samey Krolowey, a zatym uczyniony iest Ministrem Stanu y Rzeczy Morskich. Ten nowy, w rzeczach politycznych biegły Minister, podczas Rady Dworskiey, był za stroną Imperatorowey *Rossyiskiey* (tak ściśle dziś złączoney z Cesarzem *Rzymskim*) względem negocyacyi (do ktorey wchodził y pomieniony Cesarz) ażeby tey Monarchini pozwolony był Port iaki na Morzu *Srzodziemnym*, do Krola *Neapolitańskiego* należący. To, tak się niepodobało Krolowi *Hiszpańskiemu*, iż zaraz nalegać zaczoł u swego Syna Krola *Neapolitańskiego*, ażeby Kawaler *Acton* od Minsterium był oddalony. Krol *Neapolitański*, posłał z Explikacyą do *Madrytu* Generała *Pignatelli*; ale Dwor *Madrycki*, barzo zimno go przyiowszy, ani słuchać w tym interesie niechciał; y tak, krotko tam ten Generał zabawiwszy, nazad powrócił. przed iego ieszcze powrotem, był u Dworu *Neapolitańskiego* wielka o tym Rada, na ktorey wszakże y Minister *Acton* znaydował się. przez tenże czas, Minister Cesarski, odebrawszy Kuryera z *Wiednia*, długą miał Audyencyą u Krola *Neapolitańskiego*, y zaraz tego Kuryera odesłał z odpowiedzią do *Wiednia*. To pewna, że Krol *Hiszpański*, wszystkiemi ostatniemi siłami nalega ażeby Minister *Acton* był oddalony; ale też y to niezawodna, że ten Minister, ma za sobą dwa z naypotężnieyszych Dworow, ktore go utrzymuią, ktoremi oraz składać się zawsze może przed swym

Oycem Krol *Neapolitański*, bez tego temuz swemu Ministrowi barzo przychylny, a to y z tey samey miary, że ten Minister radzi swemu Krolowi, ażeby raczey trzymał się z temi Dworami, ktorych cała *Europa* tak barzo poważa, aniżeli z tym, ktorego lada *Agierczycy* iuż nieboią się.

Z Poznania dnia 25. Stycznia

Wczora, przybył tu JPan *Kęszycki*, dzisieyszy Woiewoda *Gnieżnieński*, dla ktorego, z ukontentowania konferowanego mu Woiewodztwa, obywatele starali się iak nayszczerszego ukontentowania uczynić attencye. O godzinie 11. JJ PP. Marszałek W. Lit: *Gurowski*. *Lendzki Moszczeński, Przemęcki, Kwilecki, Gliszczyński*, Kasztelanowie, Urzędnicy, Obywatele, palestra, y inni, udali się do Kościoła *Po Iezuickiego*, gdzie po odprawioney Mszy S. Szkoły złożyły swoie w rożnych ięzykach powinszowanie. Zaproszeni wszyscy na obiad do Jp. *Sokolnickiego* Podstolego *Poznańskiego*, spełniali zdrowie Nayiaśnieyszego Pana pod gospodarstwem JP. Kasztelana *Biechowskiego* Garnizon zaś tuteyszy dawał ognia. Po obiedzie, dawany był u tegoż koncert. po ktorym udała się kompania na Salę Redutową, zaproszona na bal od Prześw: Palestry tegoz Woiewodztwa, gdzie wspaniała dana była wieczerza, podczas ktorey JP *Moszczeński* Kasztelan *Lendzki* Gospodarzył, przy spełnianu zdrowia Nayiaśnieyszego Pana, a Garnizon tuteyszy dawał ognia przy setnym z Armat wybiciu. Potym otworzyły się tańce, ktore do godziny 4 w nocy trwały

Z Wiednia dnia 12. Stycznia.

Z przyczyny boiażni o niedostatek drzewa do palenia w tuteyszey Stolicy, Cesarz Jmć wziol to dostarczenie na na siebie y na swoy koszt. Tym końcem wydany iest rozkaz, ażeby Przełożony nad wozami woyskowemi, trzymał w gotowości w *Simering* 300. koni, y wozy podług proporcyi.

DONIESIENIE z WILNA

w Drukarni tuteyszey przy Akademii wyszła z pod prasy książka pod tytułem: Filozow bez Religii uważany w Towarzystwie, *przez J. X. Xawiera* Bohusza *Prałata Kantora Wileńskiego, Proboszcza Wiłkomirskiego, Towarzysza Szkoły Głowney Wielkiego Xięstwa Litewskiego, S. Teologii i Oboyga Prawa Doktora, przypisana Xiążęciu Jmci Pasterzowi naszemu.*